

USNESENÍ

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Marka Doležala a soudců JUDr. Filipa Cilečka a JUDr. Petra Šuka v právní věci žalobkyně **Plzeňské insolvenční v. o. s.**, se sídlem v Přešticích, Masarykovo nám. 110, PSČ 334 01, identifikační číslo osoby 29092914, insolvenční správkyň dlužníka [redacted] a. s. v likvidaci, se sídlem v [redacted], identifikační číslo osoby [redacted] zastoupené Mgr. Milanem Edelmannem, advokátem, se sídlem v Praze 5, Petržilkova 2707/38, PSČ 158 00, proti žalovaným

1) PharmDr. [redacted], narozenému [redacted]
2) PharmDr. [redacted], narozené [redacted],
 oběma zastoupeným JUDr. Pavlem Eretem, advokátem, se sídlem v Plzni, Purkyňova 547/43, PSČ 301 00, a **3) Ing. [redacted]**, narozenému [redacted] zastoupenému Mgr. Janem Blažkem, advokátem, se sídlem v Plzni, Riegrova 223/20, PSČ 301 00, o zaplacení 13.062.702 Kč s příslušenstvím, vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 46 Cm 99/2012, o dovolání třetího žalovaného proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 11. 2016, č. j. 14 Cmo 338/2014-269, takto:

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 11. 2016, č. j. 14 Cmo 338/2014-269, se ve vztahu mezi žalobkyní a třetím žalovaným **ruší** a věc se v tomto rozsahu **vrací** odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Krajského soudu v Plzni dne 6. 3. 2012 se žalobkyně na žalovaných domáhá zaplacení 13.062.702 Kč s příslušenstvím jako náhrady škody, kterou měli způsobit společnosti [redacted] a. s. (nyní [redacted] a. s. v likvidaci; dále jen „dlužník“) porušením povinnosti vykonávat působnost členů představenstva s péčí řádného hospodáře. V době, kdy žalovaní vykonávali působnost členů představenstva dlužníka, vznikla dlužníkovi pohledávka za personálně propojenou společností na základě „bezúčelové“ smlouvy o půjčce, ačkoliv dlužník byl zaměřen zejména na prodej léčiv, nikoliv

na poskytování půjček. Peníze, které byly personálně propojené společnosti poskytnuty, nebyly dosud dlužníkovi vráceny.

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 28. 5. 2014, č. j. 46 Cm 99/2012-238, žalobu zamítl (výrok I.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výroky II. a III.).

Soud prvního stupně vyšel z toho, že:

1) První žalovaný a druhá žalovaná byli v době od 26. 6. 2006 do 11. 6. 2010 členy představenstva dlužníka (první žalovaný byl ve stejné době předsedou představenstva dlužníka), třetí žalovaný byl členem představenstva dlužníka v době od 26. 6. 2006 do 6. 7. 2010.

2) Dlužník jednající prvním žalovaným jako předsedou představenstva dne 26. 6. 2006 zmocnil Mgr. [REDAKCE] ke všem právním úkonům a jednáním vůči všem fyzickým a právními osobám, orgánům a dalším subjektům.

3) Dne 3. 1. 2007 byla mezi dlužníkem a společností [REDAKCE], spol. s r. o. (nyní [REDAKCE] s. r. o.) uzavřena smlouva o půjčce, jejímž předmětem bylo poskytnutí peněz společnosti [REDAKCE], spol. s r. o. v celkové výši 21.000.000 Kč „ve splátkách“ (dále též jen „smlouva“). Smlouvu podepsal za obě smluvní strany [REDAKCE]. Valné hromady smluvních stran neudělily k uzavření smlouvy předchozí souhlas.

4) Žaloba o zaplacení 13.062.702 Kč podaná žalobkyní proti společnosti [REDAKCE] s. r. o. a projednávaná u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 42 Cm 10/2012 byla usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 2. 2014, č. j. 2 Cmo 262/2013-177, zamítnuta.

Na takto ustaveném základu soud prvního stupně uzavřel, že smlouva splňuje znaky smlouvy o úvěru podle § 497 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále též jen „obch. zák.“), neboť bylo plněno ve prospěch společnosti [REDAKCE], spol. s r. o. „ve splátkách“ počínaje červnem 2007 a konče prosincem 2007. Podle soudu prvního stupně „vzhledem k absenci předchozího souhlasu valných hromad, respektive předchozího projednání, došlo v případě předmětné smlouvy k obcházení zákona“. Soud prvního stupně proto smlouvu posoudil jako absolutně neplatnou podle § 39 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013.

S ohledem na námitku promlčení vznesenou žalovanými se soud prvního stupně zabýval tím, zda je žalobou uplatněné právo promlčeno, a dospěl k závěru, podle něhož promlčecí lhůta uplynula nejpozději ke dni 31. 12. 2011, když „poslední splátka“ úvěru byla společností [REDAKCE], spol. s r. o. poskytnuta dne 31. 12. 2007. Jelikož žaloba byla u soudu podána dne 6. 3. 2012, shledal soud prvního stupně námitku promlčení důvodnou a žalobu zamítl.

Vrchní soud v Praze k odvolání žalobkyně v záhlaví označeným usnesením rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Odvolací soud nahlédnutím do obchodního rejstříku zjistil, že dne 6. 5. 2010 rozhodla valná hromada dlužníka o zrušení dlužníka s likvidací ke dni 10. 5. 2010 a zároveň jmenovala likvidátorkou Ing. [REDAKCE]. Následně byl usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 9. 2010, č. j. KSPL [REDAKCE], které nabylo právní moci dne 2. 10. 2010, zjištěn úpadek dlužníka a žalobkyně byla ustanovena insolvenční správkyň dlužníka.

Odkazuje na rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 29 Cdo 3688/2011, a ze dne 26. 5. 2015, sp. zn. 29 Cdo 3212/2013, odvolací soud

uvedl, že promlčecí doba u žalobou uplatněného práva na náhradu škody začala podle § 398 obch. zák. běžet až ve chvíli, kdy se o škodě, a o tom, kdo je povinen k její náhradě, mohly dozvědět likvidátorka a poté insolvenční správkyň.

Odvolací soud nepřisvědčil argumentaci žalovaných, podle kterých žalobu mohla již dříve podat dozorčí rada dlužníka. Cituje § 182 odst. 1 písm. c) obch. zák. uzavřel, že dozorčí rada tak mohla učinit pouze na žádost akcionáře nebo akcionářů uvedených v § 181 odst. 1 obch. zák. (dále též jen „kvalifikovaného akcionáře“), nikoliv z vlastní iniciativy. Poukaz žalovaných na § 199 odst. 2 obch. zák. není podle odvolacího soudu případný, neboť toto ustanovení dopadá na řízení, v němž dozorčí rada uplatňuje právo na náhradu škody podle § 182 odst. 1 obch. zák.

Odvolací soud proto uzavřel, že s ohledem na datum jmenování likvidátorky a poté i insolvenční správkyň není žalobou uplatněné právo promlčeno.

Proti usnesení odvolacího soudu podal třetí žalovaný dovolání, jehož přípustnost opírá o § 237 o. s. ř., maje za to, že napadené rozhodnutí závisí na „vyřešení otázky hmotného či procesního práva, která v rozhodování dovolacího soudu nebyla dosud vyřešena, a na vyřešení otázek práva hmotného či procesního, při jejichž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu“.

Podle obsahu dovolání má dovolatel za dovolacím soudem dosud nevyřešenou otázku, zda dozorčí rada může podat z vlastní iniciativy žalobu na náhradu škody proti členům představenstva a zda § 199 odst. 2 obch. zák. dopadá pouze na případy, ve kterých dozorčí rada uplatňuje právo na náhradu škody podle § 182 odst. 1 obch. zák.

Dovolatel má za to, že obchodní zákoník „aktivní legitimaci“ dozorčí rady k podání žaloby nevyklučuje, naopak ji v § 199 odst. 2 obch. zák. připouští. Ačkoliv zákon „aktivní legitimaci“ dozorčí radě přiznává výslovně v § 182 odst. 1 písm. c) obch. zák., nelze z toho podle dovolatele uzavřít, že dozorčí rada pro zajištění plnění povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře tuto „aktivní legitimaci“ nebude v jiných případech mít. Jelikož dlužník měl dozorčí radu, která byla oprávněna podat žalobu na náhradu škody, nemohla podle dovolatele subjektivní promlčecí doba začít běžet až od jmenování likvidátorky či insolvenční správkyň, ale začala běžet u každé jednotlivé „splátky“ nejpozději jejím uhrazením.

Odkazuje na shora citovaný rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3688/2011 dovolatel považuje rozhodnutí odvolacího soudu za „nepřezkoumatelné, neúplné a nesprávné“, neboť z jeho odůvodnění nijak nevyplývá, z čeho odvolací soud dovozuje, že se na škodě podíleli všichni členové představenstva. Tato otázka je přitom zásadní pro závěr o počátku běhu promlčecí doby. Promlčecí doba by totiž podle dovolatele mohla začít běžet až ode dne, kdy se o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě, mohly dozvědět likvidátorka, popř. insolvenční správkyň, pouze za předpokladu, že bude na jisto postaveno, že se na škodě podíleli všichni členové představenstva a další osoby oprávněné podat žalobu.

Dovolatel navrhuje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí odvolacího soudu zrušil.

Žalobkyňe ani ostatní žalovaní se k dovolání třetího žalovaného nevyjádřili.

Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř., neboť rozhodnutí odvolacího soudu závisí na zodpovězení dovolatelem otevřených otázek hmotného práva, a sice (v judikatuře Nejvyššího soudu dosud neřešené) otázky, zda dozorčí rada akciové společnosti může jménem společnosti uplatnit právo na náhradu škody vůči členovi představenstva, aniž by o to byla požádána akcionářem nebo akcionáři uvedenými v § 181 odst. 1 o. s. ř., a dále otázky počátku

běhu promlčecí doby podle § 398 obch. zák., při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu.

Dovolání je důvodné.

Rozhodné hmotné právo se podává z § 775 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákonu o obchodních korporacích), a § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, účinných od 1. 1. 2014. Nejvyšší soud tudíž věc posoudil podle obchodního zákoníku.

Podle § 182 odst. 1 písm. c) obch. zák. na žádost akcionáře nebo akcionářů uvedených v § 181 odst. 1 dozorčí rada uplatní právo na náhradu škody, které má společnost vůči členovi představenstva.

Podle § 182 odst. 2 obch. zák. pokud dozorčí rada nebo představenstvo bez zbytečného odkladu nesplní žádost akcionáře, mohou akcionáři uvedení v § 181 odst. 1 uplatnit právo na náhradu škody nebo na splacení emisního kursu akcií jménem společnosti sami. Jiná osoba než akcionář, který žalobu podal, nebo osoba jím zmocněná nemůže v řízení činit úkony za společnost nebo jejím jménem.

Podle § 197 odst. 1 obch. zák. dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti.

Podle § 199 odst. 2 obch. zák. dozorčí rada určí svého člena, který zastupuje společnost v řízení před soudy a jinými orgány proti členu představenstva.

Podle § 194 odst. 5 obch. zák. členové představenstva jsou povinni vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo společnosti způsobit škodu. Je-li sporné, zda člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, nese důkazní břemeno o tom, že jednal s péčí řádného hospodáře, tento člen představenstva. Ti členové představenstva, kteří způsobili společnosti porušením právních povinností při výkonu působnosti představenstva škodu, odpovídají za tuto škodu společně a nerozdílně. Smlouva mezi společností a členem představenstva nebo ustanovení stanov vylučující nebo omezující odpovědnost člena představenstva za škodu jsou neplatné. Členové představenstva odpovídají za škodu, kterou způsobili společnosti plněním pokynu valné hromady, jen je-li pokyn valné hromady v rozporu s právními předpisy.

Podle § 397 obch. zák. nestanoví-li zákon pro jednotlivá práva jinak, činí promlčecí doba čtyři roky.

Z § 398 obch. zák. se podává, že u práva na náhradu škody běží promlčecí doba ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě; končí však nejpozději uplynutím 10 let ode dne, kdy došlo k porušení povinnosti.

I. K oprávnění dozorčí rady akciové společnosti uplatnit jménem společnosti právo na náhradu škody vůči členovi představenstva.

Dozorčí rada je (obligatorně zřizovaným) kontrolním orgánem akciové společnosti. Její základní působnost (upravenou zákonem) vyjadřuje § 197 odst. 1 obch. zák., podle něhož dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti.

K tomu, aby dozorčí rada mohla efektivně plnit svoji kontrolní funkci, jí zákon dává řadu oprávnění. Členové dozorčí rady smí nahlížet do všech dokladů a záznamů týkajících

se činnosti společnosti a kontrolují, zda účetní zápisy jsou řádně vedeny v souladu se skutečností a zda podnikatelská činnost společnosti se uskutečňuje v souladu s právními předpisy, stanovami a pokyny valné hromady (§ 197 odst. 2 obch. zák.), účastní se valné hromady společnosti a jsou povinni seznámit valnou hromadu s výsledky své kontrolní činnosti (§ 201 odst. 1 obch. zák.), dozorčí rada přezkoumává řádnou, mimořádnou a konsolidovanou, popřípadě i mezitímní účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhradu ztráty a předkládá své vyjádření valné hromadě (§ 198 obch. zák.), svolává valnou hromadu, jestliže to vyžadují zájmy společnosti, a na valné hromadě navrhuje potřebná opatření (§ 199 odst. 1 věta první obch. zák.) a vykonává další činnosti stanovené obchodním zákoníkem (srov. např. § 193 odst. 2 obch. zák.) či (v souladu s právními předpisy) stanovami. Určí-li tak stanovy, dozorčí rada volí a odvolává členy představenstva a schvaluje jejich smlouvy o výkonu funkce, jakož i jejich odměny (§ 194 odst. 1 obch. zák.).

Jedním z oprávnění svěřených dozorčí radě za účelem naplňování její kontrolní funkce je i právo uplatnit jménem společnosti její nárok na náhradu škody vůči členovi představenstva. Odvolacímu soudu lze přisvědčit, že obchodní zákoník uvedené oprávnění dozorčí rady upravuje (poněkud nešťastně) toliko v souvislosti s institutem tzv. akcionářské žaloby (*actio pro socio*), a zdánlivě tak předpokládá, že k aktivaci tohoto oprávnění dozorčí rady je nutná žádost kvalifikovaného akcionáře předvídaná v § 182 odst. 1 písm. c) obch. zák.

Takový názor (přijatý odvolacím soudem) však přehlíží smysl a účel právní úpravy žádosti kvalifikovaného akcionáře v posledně označeném ustanovení a odporuje systematickému výkladu právní úpravy dozorčí rady.

Způsobí-li člen představenstva společnosti škodu porušením povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře, je na představenstvu (jeho zbývajících členech), aby s péčí řádného hospodáře vymáhalo její náhradu. Neučiní-li tak, zakládá obchodní zákoník oprávnění dozorčí rady rozhodnout o jejím vymáhání [§ 182 odst. 1 písm. c) obch. zák.] a určit člena dozorčí rady, který bude společnost v řízení proti členu představenstva zastupovat (§ 199 odst. 2 obch. zák.). Jestliže dozorčí rada při výkonu své působnosti nezjistí, že člen představenstva společnosti způsobil porušením svých povinností společnosti škodu, popř. se rozhodne náhradu takové škody nevymáhat (viz dále), dává § 182 odst. 2 obch. zák. možnost kvalifikovanému akcionáři, aby za společnost nárok na náhradu škodu uplatnil (jako její zákonný zástupce) on. Nicméně, protože primárně je uplatnění nároku na náhradu škody úkolem představenstva, resp. dozorčí rady, § 182 odst. 2 obch. zák. určuje, že zástupčí oprávnění kvalifikovanému akcionáři vznikne pouze tehdy, požádá-li dozorčí radu v souladu s § 182 odst. 1 písm. c) obch. zák. o uplatnění nároku vůči členu představenstva, a dozorčí rada (ani představenstvo) tento nárok bez zbytečného odkladu neuplatní. Je tomu tak proto, že akcionářskou žalobou mohou být řešeny pouze ty nároky, jež neuplatnila společnost sama „prostřednictvím“ k tomu určených orgánů – představenstva, popř. dozorčí rady.

Jinými slovy, účelem § 182 odst. 1 písm. c) obch. zák. není limitovat oprávnění dozorčí rady uplatnit nárok společnosti na náhradu škody vůči členu představenstva, ale naopak určit předpoklady vzniku zástupčího práva kvalifikovaných akcionářů, které se aktivuje pouze za situace, kdy tento nárok k tomu příslušný orgán (představenstvo či dozorčí rada) neuplatní.

Ke stejnému závěru vede i systematický výklad právní úpravy (působnosti) dozorčí rady. Právě proto, aby byl výkon kontrolní činnosti dozorčí radou efektivní, dává zákon dozorčí radě mimo jiné i oprávnění uplatnit jménem společnosti její nárok na náhradu škody vůči členovi představenstva. Názor zaujatý odvolacím soudem vede k tomu, že dozorčí rada, která při výkonu své kontrolní působnosti zjistí, že společnosti byla členem představenstva

způsobena škoda, musí nejprve požádat představenstvo o svolání valné hromady, popř. tuto valnou hromadu sama svolat, na jejím zasedání akcionáře seznámit s výsledky své kontrolní činnosti a umožnit tak kvalifikovaným akcionářům podat žádost podle § 182 odst. 1 písm. c) obch. zák. V situaci, kdy je dozorčí rada (konající s péčí řádného hospodáře – viz dále) přesvědčena o tom, že by společnost měla nárok na náhradu škody uplatnit, nedává takový postup smysl.

Nejvyšší soud proto uzavírá, že dozorčí rada je podle § 182 odst. 1 písm. c) obch. zák. oprávněna rozhodnout o uplatnění nároku na náhradu škody způsobené společnosti členem představenstva a tento nárok jménem společnosti uplatnit bez ohledu na to, zda o to byla požádána kvalifikovaným akcionářem.

K obdobným závěrům v rozhodovací praxi soudů Spolkové republiky Německo srov. zejména rozhodnutí německého Spolkového soudního dvora (BGH) ze dne 21. 4. 1997, sp. zn. II ZR 175/95, ve věci ARAG/Garmenbeck, uveřejněné ve Sbírce rozhodnutí BGH v civilních věcech (BGHZ), svazek 135, s. 244., či v časopise *Neue Juristische Wochenschrift* (NJW), ročník 1997, s. 1926. V poměrech české právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 pak zastává shodný názor též komentářová literatura (srov. Lasák, J.; Pokorná, J.; Čáp, Z.; Doležil, T. a kol. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář. II. díl.* Praha: Wolters Kluwer, a. s., Praha, 2014, str. 2106).

Zbývá dodat, že členové dozorčí rady jsou povinni vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře a odpovídají – stejně jako členové představenstva – za škodu způsobenou společností porušením této povinnosti (§ 200 odst. 3, § 194 odst. 4 až 7 obch. zák.). I pro členy dozorčí rady tudíž platí, že odpovídají za řádný (v souladu s požadavkem péče řádného hospodáře jsoucí) výkon funkce (a nikoliv za výsledek své činnosti) a jsou povinni svoji funkci vykonávat (mimo jiné) s potřebnými znalostmi, a tedy i informovaně, tj. při konkrétním rozhodování využít rozumně dostupné (skutkové i právní) informační zdroje a na jejich základě pečlivě zvážit možné výhody i nevýhody (rozpoznatelná rizika) jednotlivých v úvahu přicházejících rozhodnutí (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2016, sp. zn. 29 Cdo 5036/2015, uveřejněný pod číslem 131/2017 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní, a v něm citovanou judikaturu).

Z řečeného se podává, že při rozhodování o tom, zda vůči členovi představenstva uplatní nárok na náhradu škody, musí členové dozorčí rady na základě rozumně dostupných informací pečlivě zvážit, zda je uplatnění tohoto nároku v zájmu společnosti. Vedle kritérií naznačených např. v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. 29 Cdo 4276/2009, musí v této souvislosti vzít v úvahu i specifické okolnosti sporu mezi společností a členem jejího orgánu (možnost, že nárok uplatní kvalifikovaný akcionář, vliv na dobrou pověst společnosti atd.).

Jak již bylo uvedeno výše, rozhodne-li dozorčí rada o tom, že jménem akciové společnosti uplatní právo na náhradu škody vůči členovi představenstva, určí podle § 199 odst. 2 obch. zák. svého člena, který bude společnost zastupovat v řízení před soudem (srov. též § 21 odst. 2 o. s. ř.).

II. K počátku běhu promlčecí doby podle § 398 obch. zák.

Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu se podává, že

1) Právnícká osoba se o vzniku škody ve smyslu § 398 obch. zák. dozví či může dozvědět zásadně v okamžiku, kdy se o vzniku škody dozví nebo mohla dozvědět osoba, která je oprávněna škodu vzniklou právnícké osobě uplatnit. Obecně přitom nepochybně platí,

že takovou osobou je člen statutárního orgánu právnické osoby. Tento obecný závěr se však neprosadí tehdy, jsou-li zájmy (členů) statutárního orgánu v rozporu se zájmy právnické osoby. Za takové situace totiž hrozí nebezpečí, že člen statutárního orgánu, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy právnické osoby, dá přednost ochraně vlastních zájmů před ochranou zájmů této osoby.

2) Jestliže se na vzniku škody podíleli všichni členové statutárního orgánu, popř. další osoby oprávněné podat jménem právnické osoby žalobu o náhradu škody, běží subjektivní promlčecí doba až ode dne, kdy se dozvěděla nebo mohla dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě, osoba oprávněná podat (za právnickou osobu či jejím jménem) žalobu o náhradu škody proti členovi statutárního orgánu, která se na vzniku škody nepodílela.

Srovnej za všechna rozhodnutí např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 2. 9. 2009, sp. zn. 29 Cdo 3526/2007, uveřejněný pod číslem 82/2010 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, ze dne 15. 9. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2308/2009, ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 29 Cdo 3688/2011, ze dne 26. 5. 2015, sp. zn. 29 Cdo 3212/2013, a ze dne 26. 1. 2016, sp. zn. 29 Cdo 1667/2015.

Ze žalobních tvrzení ani ze skutkových zjištění soudů nevyplývá, jaké konkrétní jednání žalovaných mělo vést ke vzniku žalobkyní tvrzené škody, a zda (a jakým způsobem) se na vzniku této škody měli podílet jednotliví žalovaní jako členové představenstva dlužníka.

Odvolací soud pochybil, nezabýval-li se tím, zda se na vzniku žalobkyní tvrzené škody skutečně podíleli všichni členové představenstva, a pokud ne, zda se o škodě způsobené společností dozvěděli nebo mohli dozvědět ti členové představenstva, kteří se na vzniku škody nepodíleli. Byl-li zde byť jen jeden člen představenstva, jenž se na způsobení škody společnosti nepodílel a jenž mohl nárok na náhradu škody jménem společnosti uplatnit, počala promlčecí doba k uplatnění práva na náhradu škody běžet již ode dne, kdy se tento člen představenstva dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě.

S ohledem na nesprávný právní názor, podle kterého dozorčí rada dlužníka nemohla podat žalobu na náhradu škody z vlastní iniciativy, se odvolací soud (chybně) nezabýval ani tím, zda a kdy se o škodě způsobené společností dozvěděli nebo mohli dozvědět též členové dozorčí rady dlužníka.

Závěr odvolacího soudu, podle něhož promlčecí doba u žalobou uplatněného práva na náhradu škody začala podle § 398 obch. zák. běžet až ve chvíli, kdy se o škodě, a o tom, kdo je povinen k její náhradě, mohly dozvědět likvidátorka a poté insolvenční správkyne, je tak předčasný; právní posouzení věci odvolacím soudem je z tohoto důvodu neúplné, a tudíž nesprávné.

Nejvyšší soud proto usnesení odvolacího soudu v napadeném rozsahu zrušil (§ 242 odst. 1, § 243e odst. 1 o. s. ř.) a věc mu v tomto rozsahu vrátil k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta první o. s. ř.).

Právní názor dovolacího soudu je pro soudy nižších stupňů závazný (§ 243g odst. 1 část první věty za středníkem o. s. ř., § 226 odst. 1 o. s. ř.).

V novém rozhodnutí soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení, včetně řízení dovolacího (§ 243g odst. 1 o. s. ř.).

Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 31. 12. 2013) se podává z článku II bodu 2 zákona č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a dále z části

první, článku II bodu 2 zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 29. 5. 2018

JUDr. Marek Doležal v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Monika Jeřábková